

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย โดยกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยการอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน เกี่ยวกับการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้ 14 จังหวัด จำนวน 4,346 คน

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรได้มาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน ตามจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 354 คน แล้วคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละจังหวัดตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาดที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 327 คน ขนาดกลาง 22 คน และขนาดใหญ่ 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 แบบได้แก่

3.1 แบบศึกษาข้อมูลจากเอกสารใช้ศึกษารายงานการประชุมของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 จังหวัด ในภาคใต้ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2527 รวม 101 ชุด

3.2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด 7 ด้าน คือ การกำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษา การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณ การจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และ เลิกล้ม โรงเรียนประถมศึกษา การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู การออกกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ และการปฏิบัติการณ์อื่นตามที่กฎหมายกำหนดและที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบรายการ มาตราส่วนประมาณค่า และคำถามปลายเปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้ตอบส่งคืนทางไปรษณีย์ และเก็บรวบรวมด้วยตนเองส่วนหนึ่ง แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 354 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.35

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลจากเอกสารใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่ามัชฌิม เลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทดสอบความแตกต่างของความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยใช้ไค-สแควร์ และวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารรายงานการประชุมพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีการประชุมระหว่าง พ.ศ.2524-2527 จำนวน 101 ครั้ง ใช้เวลาในการประชุมโดยเฉลี่ยครั้งละ 3 ชั่วโมง 14 นาที กรรมการการประถมศึกษาจังหวัดที่มาประชุมมากที่สุดคือ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รองลงไปได้แก่กรรมการผู้แทนข้าราชการครู ผู้ที่มาประชุมน้อยครั้งที่สุดคือ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด กรรมการที่มีบทบาทในการอภิปรายมากที่สุด คือผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รองลงไปได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนผู้ที่มีบทบาทในการอภิปรายน้อยที่สุด คือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

ลักษณะการประชุมส่วนใหญ่เป็นการพิจารณาให้ความเห็นชอบในเรื่องต่าง ๆ ประเภทของเรื่องที่ประชุมส่วนใหญ่เป็นการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา รองลงไปได้แก่เรื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องการรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและเรื่องที่ไม่ได้มีกฎหมายระบุไว้ ส่วนเรื่องที่มีการประชุมพิจารณาน้อยที่สุดคือ การออกระเบียบปฏิบัติงานในหน้าที่

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารพบว่า การพิจารณาปัญหาในเรื่องใด ๆ ที่ไม่สามารถหาข้อยุติในการประชุมคราวนั้นได้ จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นเพื่อศึกษาหาข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ แล้วนำเสนอที่ประชุมในคราวต่อไป สำหรับบางเรื่องที่ต้องใช้ข้อมูลและรายละเอียดประกอบมากเป็นพิเศษ เช่นการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณ การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูจะมีการแต่งตั้งกรรมการเฉพาะกิจขึ้นพิจารณาก่อนที่จะนำเข้าไปประชุม โดยมีผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นกรรมการด้วย ในส่วนงานในหน้าที่กรรมการและเลขานุการของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดมักมีข้อบกพร่องปรากฏเสมอในการประชุมหลายครั้ง เช่น บันทึกการประชุมผิดพลาด ลงตำแหน่งของกรรมการไม่ถูกต้อง ส่งระเบียบวาระการประชุมใกล้หรือในวันประชุม ข้อมูลรายละเอียดไม่พร้อมหรือไม่เพียงพอต้องเลื่อนการประชุมไป ไม่เสนอแนะที่ประชุมในกรณีที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมาย เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่รองผู้ว่าราชการจังหวัดมาเป็นประธานกรรมการ หรือการที่กรรมการบางคนไม่ได้ออกจากที่ประชุม เมื่อถึงระเบียบวาระที่ตนมีส่วนได้เสีย หรือรับเลือกตั้ง เป็นประธานกรรมการเสียเอง เป็นต้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า

2.1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี อายุราชการตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป และมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา 5 ปีลงมา

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า

2.2.1 ในด้านการพิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้มีการพิจารณา กำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด ซึ่งนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดดังกล่าว สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลที่เห็นว่า นโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาจังหวัด สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และความต้องการของท้องถิ่นที่มีผู้ระบุมากที่สุดได้แก่ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เป็นตัวแบบของนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดก่อนนำเสนอคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

2.2.2 ในด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าการจัดตั้งงบประมาณได้เริ่มต้นจากโรงเรียน และการจัดสรรงบประมาณโดยยึดขนาดของโรงเรียนเป็นหลักเกณฑ์นั้นมีความเหมาะสม และพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

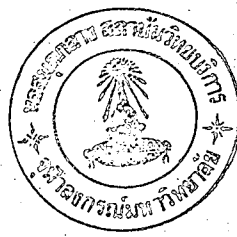
เหตุผลที่เห็นว่า การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณตามขนาดของโรงเรียนเหมาะสมที่มีผู้ระบุมากที่สุดได้แก่ โรงเรียนเป็นผู้เสนอขอตั้งงบประมาณเอง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

2.2.3 ในด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุงและเลิกโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าการจัดตั้ง รวมและเลิกโรงเรียนประถมศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้หรือไม่ และมีความเห็นว่าการยุบ รวม และเลิกโรงเรียนไม่ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อบุคลากรในโรงเรียนหรือชุมชน และไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาในการจัดการศึกษา แต่มีความเห็นว่าคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดได้ให้ความสนใจต่อการบริหารและปรับปรุงโรงเรียนและการบริหารการศึกษาโดยคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดนั้น มีผลดีต่อการจัดการศึกษาและพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลที่เห็นว่า การยุบรวมและเลิกโรงเรียนไม่ก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนที่มีผู้ระบุนมากที่สุดได้แก่ โรงเรียนที่ถูกยุบรวมเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ๆ และอยู่ไม่ห่างไกลกันมากนัก และการยุบรวมโรงเรียนประถมศึกษาเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้

2.2.4 ในด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนและการย้ายผู้บริหารโรงเรียน โดยคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดมีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนด เช่นเดียวกับกับการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ก็เป็นไปตามหลักเกณฑ์ แต่ไม่ทราบว่ามีการย้ายหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอเป็นธรรมหรือสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการหรือไม่ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลที่เห็นว่า การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนเป็นธรรมและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่มีผู้ระบุนมากที่สุดและรองลงมาได้แก่ การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนมีหลักเกณฑ์และวิธีการเหมาะสมอยู่แล้ว และการพิจารณาเรื่องนี้ดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งจะต้องอาศัยเหตุผลและความเป็นธรรม

2.2.5 ในด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดยโสธรหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ และมีความเป็นธรรม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่โรงเรียนได้เสนอไว้ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบเพิ่มเติมขึ้นอีก แต่หลักเกณฑ์ที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้นนั้นไม่เหมาะสม และไม่ทราบว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ใช้ข้อมูลมาประกอบอีกหรือไม่ ทั้งยังเห็นว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่มีการเสนอแนะโรงเรียนให้นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการปฏิบัติงานของครู และมีความเห็นเป็นส่วนใหญ่อีกว่า มีผู้วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบไปในทางที่ไม่ดี และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลที่เห็นว่า การพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู เป็นธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มีผู้ระบุมากที่สุดได้แก่ ครูส่วนใหญ่ได้รับความ เป็นธรรมในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้กำหนดให้เสนอข้อมูล และรายงานผลงานที่ได้ทำในรอบปีมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็พบว่าการฟ้องร้องหรือร้องเรียนในเรื่องนี้อยู่เสมอ

2.2.6 ในด้านการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้มีการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ แต่ไม่สอดคล้องกับระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และไม่สามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้ และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้ไม่แตกต่างกัน

ระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ออกไปนั้นระเบียบที่มีผู้ระบุมากที่สุด คือ การออกนอกบริเวณโรงเรียนในเวลาราชการ การมาปฏิบัติราชการและการกวาดขันคุณธรรม และจริยธรรมของครู

2.2.7 ในด้านการปฏิบัติการณ์ตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และการ

กำหนดจำนวนโรงเรียนแต่ละกลุ่ม โรงเรียนและการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกแบบเรียน มีความเหมาะสมและพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกัน

1 ข้อ คือการกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

เหตุผลที่เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ปฏิบัติตามกฎหมายอื่นและที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมายเหมาะสมที่มีผู้ระบุมากที่สุดได้แก่ การกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนต้องพิจารณาความพร้อมในตัวเด็กมากกว่าสภาพท้องถิ่นและแต่ละท้องถิ่นในจังหวัดเดียวกันไม่จำเป็นต้องใช้เกณฑ์อายุเดียวกัน ส่วนการกำหนดจำนวนโรงเรียนในกลุ่มเหมาะสมเพราะอยู่ในภูมิภาคใกล้เคียงกัน จำนวนโรงเรียนพอเหมาะคล่องตัวในการประสานงานสำหรับการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกแบบเรียนเหมาะสมเพราะได้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายฝ่ายเข้าพิจารณาร่วมกัน

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพบว่า เมื่อพิจารณาปัญหาทั้ง 7 ด้าน จำนวนทั้งสิ้น 17 ข้อ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 15 ข้อ มีเพียง 2 ข้อที่เห็นว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง คือปัญหาระยะเวลาในการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน และแผนพัฒนาการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีน้อย และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดใช้ระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนทั้งสามขนาดมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาระบุเพิ่มเติมโดยมีความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

ก. ด้านการกำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่ทราบข้อมูลที่แท้จริงของแต่ละท้องถิ่น

ข. ด้านการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของจังหวัดให้แก่โรงเรียนขนาดเล็กได้รับงบประมาณน้อย ทั้ง ๆ ที่ต้องใช้จ่ายเท่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ในบางเรื่อง

ค. ด้านการจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุงและเลิกโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เนื่องจากเกรงอิทธิพลทางการเมืองและผู้บริหารโรงเรียนบางคน

ง. ด้านการพิจารณาแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดบางคนไม่เป็นตัวของตัวเอง ยึดประโยชน์ของกลุ่มชนมากกว่าส่วนรวม

จ. ด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้ผลประโยชน์ตอบแทนกลุ่มของคนเอง

ฉ. ด้านการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้แก่ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่สนใจที่จะศึกษาระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ช. ด้านการปฏิบัติการณ์ตามที่กฎหมายกำหนดและตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมายได้แก่ การกำหนดแบบเรียนไม่ให้ครูผู้สอนในโรงเรียนมีส่วนร่วม

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดยังทำหน้าที่ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการไม่สมบูรณ์ เนื่องด้วยข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุมพบว่า การส่งระเบียบวาระการประชุมใกล้วันประชุม มีรายละเอียดและข้อมูลไม่สมบูรณ์บันทึกการประชุมผิดพลาดจากมติที่ประชุม แบบฟอร์มไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.2526 ไม่ได้เสนอแนะที่ประชุมเกี่ยวกับกรณีที่มีการการผู้ใดผู้หนึ่งไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 ซึ่งตามบทบาทของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะที่เป็นเลขานุการจะต้องเตรียมการประชุมไว้ล่วงหน้าให้พร้อม เช่น สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการประชุมและจะต้องส่งระเบียบวาระการประชุมพร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ให้คณะกรรมการทุกคนได้มีโอกาสได้ศึกษาก่อนเข้าประชุม

อย่างน้อย 7 วัน¹ การบันทึกการประชุมจะต้องให้ถูกต้องตามมติที่ประชุมและควรบันทึกแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียวในการประชุมครั้งหนึ่ง ๆ นอกจากนั้นเลขานุการการประชุมควรเสนอแนะที่ประชุมในกรณีที่ดำเนินการไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น ต้องแจ้งให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ประชุมออกไปจากที่ประชุมก่อนที่จะพิจารณาในเรื่องนั้น ๆ ในการประชุมแต่ละครั้งควรมีข้อมูล ระเบียบ หรือกฎหมายไว้พร้อมสำหรับกรรมการทุกคน และทำเครื่องหมายในที่ที่ต้องการเน้นเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการอ้างอิง การเตรียมการประชุมให้พร้อมนอกจากจะทำให้เสียเวลาในการประชุมน้อยลงแล้วทำให้ผู้เข้าประชุมรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะประชุมได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2. จากผลการวิจัยพบว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดมาประชุมและอภิปรายน้อยครั้งที่สุด อาจเป็นเพราะงานด้านการศึกษาไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของสาธารณสุขจังหวัด ความสนใจและความเข้าใจในงานอาจมีน้อยกว่าผู้อยู่ในสาขาการศึกษา ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไม่ได้ส่งระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้ศึกษาล่วงหน้าจึงยิ่งทำให้ไม่มีความพร้อมและไม่เห็นความสำคัญของเรื่องที่ประชุมทั้ง ๆ ที่นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้มียุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยเหลือโรงเรียนในด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของการประถมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดโครงการในแผนพัฒนาการประถมศึกษาร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขหลายโครงการ เช่น โครงการสุขศึกษาสายการศึกษา² เป็นต้น นอกจากนี้ตามนโยบายพัฒนาชนบทของรัฐบาลปัจจุบัน มุ่งที่จะประสานสัมพันธ์ระหว่าง 4 กระทรวงหลักคือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจึงควรจะศึกษางานทางด้านการศึกษาในฐานะคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นพิเศษด้วย

¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, หน้า 47.

² สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือบริหารแผนและโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2527, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527), หน้า 373.

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีปัญหาาระดับปานกลางในเรื่อง คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีระยะเวลาในการพิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงาน และแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดน้อย ซึ่งการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัดจะต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการและศักยภาพของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดโดยใช้ข้อมูลเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันต้องให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการประถมศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาการศึกษาของส่วนราชการอื่นในจังหวัด เป็นต้น¹ โดยเฉพาะในเรื่องนโยบายและแผนนี้ข้อมูลประกอบต้องเป็นระบบระเบียบถูกต้องตามความเป็นจริง และเป็นปัจจุบัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษา โดยฝึกอบรมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด อำเภอและกลุ่มโรงเรียน เมื่อพ.ศ. 2527² ทำให้นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แผนพัฒนาการประถมศึกษาจะครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ในการบริหารการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอีกด้วย ในการพิจารณา กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จึงสมควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทั้งนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรแต่งตั้งกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดบางคนร่วมเป็นคณะทำงานในการร่างนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด ระยะ 5 ปี นโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาจังหวัดประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปีด้วย เพื่อจะให้ความเข้าใจในด้านนี้เป็นพิเศษและจะสามารถมองเห็นสภาพปัญหาและภาพรวมของการจัดการประถมศึกษาได้เด่นชัดขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของจังหวัด ได้เริ่มจัดตั้งงบประมาณจากโรงเรียนและถือเกณฑ์การจัดสรรตามขนาดของโรงเรียน และผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคน้อยในเรื่องการจัดตั้ง และจัดสรรงบประมาณ ในเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่า แม้ผู้ตอบแบบสอบถามจะเห็นว่า มีปัญหาน้อยในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ

¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, "ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนการประถมศึกษา," 2527, หน้า 12. (อัครสำเนา)

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

แต่จากประสบการณ์ของผู้วิจัยพบว่า เกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามขนาดของโรงเรียนยังไม่เป็นธรรมเพียงพอ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์บางประเภท และค่าใช้จ่ายบางรายการ เช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดเล็กอื่น ๆ เช่นสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในงานธุรการทั่วไปหรือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประชุมรับเงินเดือนของผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ว่าการจัดสรรงบประมาณและการกระจายทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อการจัดประถมศึกษายังมีปัญหาค่อนข้างมาก เพราะนอกจากจะขาดข้อมูลแล้วข้อมูลที่รวบรวมได้ยังไม่ถูกต้องนัก ทำให้การดำเนินงานในด้านนี้ ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลอย่างมากมีความไม่เสมอภาคและไม่เป็นธรรมทั้งไม่ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน ประโยชน์ที่ได้จากการใช้สอยจึงไม่เต็มที่ เป็นผลให้เกิดการไม่ประหยัดการใช้ทรัพยากรด้วย¹ อีกประการหนึ่งสภาพของโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละแห่งอยู่ในชุมชนที่มีลักษณะแตกต่างกันบางโรงเรียนได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากเอกชนหรือองค์กรต่าง ๆ ด้วยดี หรือมีทรัพยากรอยู่บ้างการได้รับจัดสรรงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนดไว้จะกระทบกระเทือนเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าโรงเรียนอื่น ๆ

5. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุงและเลิกโรงเรียน ประถมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคน้อย โดยเฉพาะการรวม ปรับปรุง และ เลิกโรงเรียนประถมศึกษาไม่กระทบกระเทือนต่อบุคลากรและชุมชนแต่อย่างใด การที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีโรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียน 200 คน ลงมาเป็นจำนวนถึงร้อยละ 59.84 นั้น เป็นผลกระทบต่อการจัดสรรทรัพยากรและการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นอย่างมาก² การยุบรวมและ เลิกโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนแต่ละชั้นไม่ถึง 10 คน จะช่วยแก้ปัญหาด้านการกระจายทรัพยากรและคุณภาพทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ในด้านนักเรียนในโรงเรียนที่ถูกรวมหรือเลิกโรงเรียนดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีโครงการช่วยเหลืออยู่แล้วหลายโครงการ

¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือบริหารแผนและโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา บังบประมาณ 2527, 2527, หน้า 16.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 24.

เช่น โครงการช่วยค่าพาหนะไปโรงเรียน หรือโครงการจักรยานให้นักเรียนยืมใช้ เป็นพาหนะไปโรงเรียน เป็นต้น จะทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนน้อยลง อีกประการหนึ่งไม่สมควรจัดตั้งโรงเรียนขนาดเล็ก เพิ่มขึ้นอีก เพราะนักเรียนที่อยู่ในที่ห่างไกล ทุรกันดารอาจจัดการศึกษาในรูปแบบอื่นให้ก็ได้

6. จากผลการวิจัยพบว่า การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด และผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่าปัญหาที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ใช้ระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งพยายามจะวางหลักเกณฑ์ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน โดยหาแนวทางที่ดีที่สุดในระบบคุณธรรมที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม เพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน¹ เช่น ให้มีการคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนโดยการ สอดคัดเลือก แต่มีการคัดค้านจากกลุ่มผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ² ว่า แม้การสอดคัดเลือกจะได้บุคคลที่มีความรู้แต่บางคนไม่สามารถ เข้ากับชุมชนได้ เพื่อที่จะให้ เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการครูในการ เข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนควรให้มีการ สอดคัดเลือกในระดับจังหวัดและแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในบัญชีที่สอดคัดเลือก โดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งตามลำดับที่สอดได้ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอควร จะเสนอผู้ที่เหมาะสมในบัญชีสอดคัดเลือกอย่างน้อย 3 คนตามลำดับ เพื่อคณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องเสนอข้อมูล รายละเอียดของแต่ละบุคคลให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้พิจารณาก่อนวันประชุม ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมด้วย

7. การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครู จากการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากที่โรงเรียนเสนอขอมมา ในการพิจารณาความดี

¹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, คู่มือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด, 2526, หน้า 36-37.

ความชอบประจำปีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ไว้แน่ชัด โดยโรงเรียนเสนอไปยังกลุ่มโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนเสนอไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อให้คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพิจารณาแล้ว เสนอไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพื่อนำเข้ามาพิจารณาให้ความเห็นชอบ มีบางครั้ง ที่กรรมการ เสนอดำเนินการต่อที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่อำนาจหน้าที่และจากการวิจัยพบว่า มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด เช่น ให้เสนอขอความคิดเห็นความชอบโดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น แต่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดไม่ได้นำมาพิจารณาเพราะรายละเอียดดังกล่าวส่งไปสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเท่านั้น ในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบประจำปีนั้น คณะครูมีการวิพากษ์วิจารณ์ไปในทางที่ไม่ดีมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากระบบโควตาร้อยละ 15 ทำให้ผู้ที่ไม่ได้รับการพิจารณาความคิดเห็นความชอบ เป็นกรณีพิเศษมากกว่าคนที่ได้และมีการประเมินผลงานเพียงครั้งเดียว ผู้บริหารโรงเรียนบางคนใช้อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเพียงคนเดียว ไม่ได้แต่งตั้งคณะครูในโรงเรียนพิจารณาร่วมด้วยซึ่งในเรื่องนี้คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้เสนอแนะว่า ในการพิจารณาความคิดเห็นความชอบควรพิจารณาในรูปคณะกรรมการ ไม่ควรพิจารณาเฉพาะผู้บริหารคนเดียว¹

8. การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ จากการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ซึ่งได้แก่การไปปฏิบัติราชการของข้าราชการครูและเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของครูแต่ไม่สอดคล้องกับระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระเบียบที่กำหนดขึ้นไม่ได้ศึกษารายละเอียดในระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยรอบคอบพอ การออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไม่เสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดรับหลักการก่อน นำระเบียบเข้าขอความเห็นชอบต่อที่ประชุม ซึ่งตามปกติสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจะต้องให้ที่ประชุมคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเห็นชอบในหลักการก่อนที่จะร่างระเบียบเพื่อขอความเห็นชอบ แต่อย่างไรก็ตามระเบียบที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดให้ความเห็นชอบแล้วต้องเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 81.

ถ้าระเบียบนั้นขัดแย้งกับระเบียบอื่น ๆ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะยับยั้งไม่ให้ใช้ต่อไป ในทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อาจออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ซึ่งสามารถแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าเมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป

๑. การปฏิบัติการณ์อื่นตามที่กฎหมายกำหนดและที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย พบว่า การกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน และเห็นว่าคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดได้คำนึงถึงสภาพท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ในการกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนนั้นจะต้องคำนึงถึงสภาพความพร้อมหรือวุฒิภาวะของเด็กด้วย การให้นักเรียนที่มีอายุแตกต่างกันมาก ๆ เข้าเรียนชั้นเดียวกันนั้นอาจเป็นปัญหาการสอนของครูได้ด้วย ซึ่งส่วนมากการกำหนดอายุเด็กเข้าเรียนจะกำหนดต่ำกว่า ย่างเข้าปีที่ 8 แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 6 ปี¹ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 นักเรียนที่มีอายุต่ำกว่านั้นให้เข้าเรียนในชั้นเด็กเล็กหรืออนุบาลเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน

ส่วนการแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกแบบเรียนนั้นมีความเหมาะสม เนื่องจากแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายฝ่าย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าการแต่งตั้งกรรมการคัดเลือกแบบเรียนกระทำในเดือนมีนาคม ซึ่งตามระบบงบประมาณแล้วไม่น่าจะจัดซื้อได้ทันในต้นปีการศึกษาใหม่ ทำให้นักเรียนได้รับแบบเรียนล่าช้าหลังเปิดภาคเรียนต้นย่อมนำผลเสียหายต่อการเรียนของนักเรียนอย่างแน่นอน ในด้านการกำหนดจำนวนโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนโดยคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีความเหมาะสม จำนวนโรงเรียนในกลุ่มพอเหมาะสะดวกต่อการประสานงานและร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

๑. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดอบรมผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด เรื่องบทบาทในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 59.

2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดประชุมสัมมนา คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และให้สามารถ ปฏิบัติตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดนโยบายการ ดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด และการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณ เพื่อการประถมศึกษาจังหวัด เป็นต้น

3. การจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษา คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัด ควรใช้หลักเกณฑ์ 2 อย่างคือ ประการแรก พิจารณาจัดสรรตามขนาดของโรงเรียน เช่นที่ได้ปฏิบัติอยู่ และสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กควรพิจารณาเพิ่มงบประมาณต่างหากตาม ความจำเป็นของกิจการที่ต้องจัดทำ เช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดอื่น ๆ

4. คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ควรพิจารณาอุป รวม โรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก ซึ่งมีนักเรียนแต่ละชั้นต่ำกว่า 10 คน เพื่อลดความสูญเปล่าทางการศึกษาและ เพิ่มพูนคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษา โดยส่งเสริมโครงการช่วยค่าพาหนะ ให้นักเรียนไปเรียนหรือโครงการจักรยานให้นักเรียนยืมใช้เป็นพาหนะไปโรงเรียน สำหรับ นักเรียนที่อยู่ห่างไกลมาก ๆ ควรใช้วิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบอื่น

5. การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรเสนอบุคคลอย่างน้อย 3 คน ในแต่ละตำแหน่งและ ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่จะขอแต่งตั้งอย่างละเอียด โดยส่งให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทุกคนล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนการประชุม เพื่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจะได้ศึกษารายละเอียดและศึกษาตัวบุคคลได้อย่างถูกต้อง อีกประการหนึ่งในการ ดำเนินการในเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรแนะนำสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการไปในแนวเดียวกัน

6. การพิจารณาความดีความชอบประจำปี ของข้าราชการครู ควรประเมินโดย คณะกรรมการตั้งแต่ระดับโรงเรียนขึ้นไป และให้มีการประเมินผลงานหลาย ๆ ครั้ง เช่นปีละ 4 ครั้ง เป็นต้น แล้วจึงพิจารณาจากผลรวม และควรแจ้งผลของการประเมินให้ข้าราชการครู ทราบทุกครั้ง เพื่อให้ให้นำผลการประเมินไปปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของตน

7. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรนำหลักการของระเบียบขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดก่อนที่จะนำร่างระเบียบเข้าประชุมพิจารณา และไม่จำเป็นต้อง ออกระเบียบในการปฏิบัติงานในทุกเรื่อง ควรออกเป็นหลักเกณฑ์หรือแนวการปฏิบัติแทน เพราะสามารถแก้ไขหรือปรับปรุงได้สะดวกกว่า และควรแจ้งระเบียบให้ข้าราชการครูทราบโดยทั่วถึง

8. การแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกแบบเรียน คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ควรแต่งตั้งข้าราชการครูสายผู้สอนให้ได้เข้าร่วมคัดเลือกด้วย เพราะครูผู้สอนเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้แบบเรียนโดยตรง จะทำให้ได้แบบเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการวิจัย เรื่องคุณสมบัติและคุณลักษณะของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแต่งตั้ง
2. ควรมีการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด
3. ควรมีการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อการบริหารงานการประถมศึกษาของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
4. ควรมีการวิจัย เรื่อง ความขัดแย้งในบทบาทของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย